

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETS-DATABLAD

Sist endret: 12.08.2004

Internt nr:

Erstatter dato:

EXTENDER ELC

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FÖRETAK

☐	Godkjent for bruk	☐
☐	Godkjent for lab.bruk	☐
☐	Endret av Pon Equipment	☐

HANDELSNAVN	EXTENDER ELC
SYNONYMER	CAT ELC (EXTENDED LIFE COOLANT) EXTENDER
BRUKSOMRÅDE	Tilsetning til kjølevæske for dieselmotorer.

Artikkelnummer

119-5152
210-0786

Nasional produsent/importør

Foretak	Pon Equipment AS
Adresse	Brobekkveien 62 b, Postboks 144 Vollebekk
Postnr./sted	N-0598 OSLO
Land	Norge
Telefon	+47 815 66 500
Faks	+47 22 63 15 63

Navn	E-post	Tlf. (arb.)
Erik Sollerud	erik.sollerud@pon-cat.com	

Produsent i EU/EØS, importør til EU/EØS

Foretak	Chevron Texaco
Adresse	Technologiepark-Zwijnaarde
Postnr./sted	9052 Gent/Zwijnaarde
Land	Belgia
Telefon	0032 9 240 7352
Faks	0032 9 240 7340

2. OPPLYSNINGER OM KJEMISK SAMMENSETNING

Nr.	Ingrediensnavn	EC-nr.	Cas-nr.	Kons.	Merking
1	natriumnitritt	231-555-9	7632-00-0	1 - 4,99 %	T,C,O,O,N,8-25-50
2	Natriumtolyltriazol	265-004-9	64665-57-2	1 - 4,99 %	C,R35

Tegnforklaring: T+=meget giftig, T=giftig, C=etsende, Xn=helseskadelig, Xi=irriterende E=eksplosiv, O=oksidierende, F+=ekstremt brannfarlig, F=meget brannfarlig, N=miljøskadelig, Kreft=kreftfremkallende, Mut=arvestoffskadelig, Rep=reproduksjonsskadelig, Kons.=konsentrasjon

INGREDIENSKOMMENTARER

Se kap. 16 for ordlyden på R-setninger brukt over.

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETSDATABLAD

Sist endret: 12.08.2004

Internt nr:

Erstatter dato:

EXTENDER ELC

3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Helseskadelig

GENERELT

Oppbevares utilgjengelig for barn

HELSE

Farlig ved svelging. Irriterer øynene og huden.

BRANN OG EKSPLOSJON

Ikke brannfarlig.

MILJØ

Ikke klassifisert som miljøskadelig.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

GENERELT

Flytt straks den skadede fra eksponering. Sørg for ro og varme. Vis dette produktdatablad til tilstedeværende lege.

INNÅNDING

Frisk luft, ro og hvile. Gi kunstig åndedrett ved behov. Tilkall lege ved vedvarende ubehag.

HUDKONTAKT

Stoff på huden skylles vekk med vann. Fjern gjennomfuktete klær. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.

ØYEKONTAKT

Skyll med rikelig mengde vann i minst 15 minutter. Løft øyelokkene, men ikke gni. Søk lege i tilfelle vedvarende smerte eller synsforstyrrelse.

SVELGING

Skyll munnen godt og drikk rikelig med vann eller melk. Brekninger skal ikke fremkalles. Søk straks lege eller transport til sykehus.

MEDISINSK INFORMASJON

Symptomatisk behandling.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

EGNET BRANNSLUKKINGSMIDDEL

Karbondioksyd, pulver, skum, vann.

UEGNET BRANNSLUKKINGSMIDDEL

Bruk ikke vann i hel stråle.

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETSDATABLAD

Sist endret: 12.08.2004

Internt nr:

Erstatter dato:

EXTENDER ELC

BRANN- OG EKSPLOSJONSFARE

Ingen brann- eller eksplosjonsfare.

PERSONLIG VERNEUTSTYR VED SLUKKING AV BRANN

Brannslukker må benytte røykdykkerutstyr.

ANNEN INFORMASJON

Beholdere i nærheten av brann bør flyttes eller avkjøles med vann. Ved brann eller sterk varme dannes giftige gasser som CO, CO₂, forskjellige hydrokarboner, aldehyder, etc.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

SIKKERHETSTILTAK FOR Å BESKYTTE PERSONELL

Benytt personlig verneutstyr som angitt i pkt 8. Sørg for god ventilasjon. Unngå innånding av gasser/damper/aerosol.

SIKKERHETSTILTAK FOR Å BESKYTTE YTRE MILJØ

Begrens spredning. Forhindre utslipp til kloakk og/ eller vannkilder.

METODER FOR OPPRYDDING OG RENGJØRING

Absorber i vulkanaske, (tørr) jord, sand. Innleveres til godkjent mottakssted/firma, se kap. 13. Gjør rent området med vann.

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING

HÅNDTERING

Bruk personlig verneutstyr som beskrevet i pkt. 8. Unngå innånding av damp og aerosoler. God personlig hygiene er viktig.

OPPBEVARING

Lagres kjølig, tørt og i godt ventilert område. Lagres i tett emballasje.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

BEGRENSNING OG KONTROLL AV EKSPONERING

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå innånding av gasser/damper. HYGIENISKE RUTINER: Vask huden ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett.

ÅNDEDRETTSVERN

Ved utilstrekkelig ventilasjon kan bruk av åndedrettsvern være nødvendig.

ØYEVERN

Ved fare for sprut bruk godkjente vernebriller.

HÅNDVERN

Ved gjevnlig hudkontakt bruk vernehansker laget av: Neopren, nitril.

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETSDATABLAD

Sist endret: 12.08.2004

Internt nr:

Erstatter dato:

EXTENDER ELC

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Tilstandsform Væske
Farge Rød
Løselighet -
Løselighet i vann Fullstendig oppløslig

FYSISKE OG KJEMISKE PARAMETERE

Parameter	Verdi/enhet	Metode/referanse	Merknad
pH-konsentrat	11		
Tetthet	1,06 g/cm ³		1)
Viskositet	~ 1 cSt		2)

MERKNADER TIL FYSISKE OG KJEMISKE PARAMETERE

Merknad	Kommentar
1)	15°C
2)	40°C

10. STABILITET OG REAKTIVITET

STABILITET

Stabilt under anbefalte lagrings- og håndteringsforhold.

FORHOLD SOM SKAL UNNGÅS

Varme. Kan antennes ved bruk av åpen ild.

MATERIALER SOM SKAL UNNGÅS

Sterke oksydasjonsmidler. Aminer. Nitrosaminer som er kreftfremkallende kan evt. dannes.

FARLIGE SPALTINGSPRODUKTER

Ved brann eller høy temperatur dannes: karbonmonoksid (CO) og karbondioksid (CO₂). Nitrøse gasser (NO_x). Aldehyder. Ketoner.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

INNÅNDING

Innånding av sprøytetåke vil irritere luftveiene.

HUDKONTAKT

Irriterer huden. Alvorlig ved lengre tids påvirkning.

ØYEKONTAKT

Irriterende på øyne og slimhinner.

SVELGING

Farlig ved svelging. Inntak av store mengder kan forårsake: Brekninger. Natriumnitritt: LD50 Oralt, rotte: 85 mg/kg kroppsvekt. Natriumnitritt forårsaker oppbygging av methemoglobin i blodet.

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETSDATABLAD

Sist endret: 12.08.2004

Internt nr:

Erstatter dato:

EXTENDER ELC

12. MILJØOPPLYSNINGER

Akutte akvatiske testresultater

Test	Verdi/enhet	Testmetode	Eksp.tid	Art
Akutt fisk LC50	= 0,048 mg/l	Natriumnitritt	96 timer	Ictalurus punctatus
Akutt Daphnia EC50	= 2,8 mg/l	Natriumnitritt	72 timer	

ØKOTOKSISITET

Natriumnitritt:

LC50 Fisk 96h: 0,048 mg/l Art: Ictalurus punctatus (=Meget giftig for vannlevende organismer).

EC50 Daphnia 48h: 2,8 mg/l (=Giftige for vannlevende organismer).

IC50 Alger 72h: 0,14 mg/l (=Meget giftig for vannlevende organismer).

MOBILITET

Oppløses i vann.

PERSISTENS OG NEDBRYTBARHET

Forventes å være biologisk lett nedbrytbar. Natriumnitritt: Dissosierer i Na+, NO₂⁻. Natriumtolyltriazol: 70%, 28 dgr.

BIOAKKUMULERINGSPOTENSIAL

Bioakkumulering er ikke sannsynlig. Natriumnitrit: Log Pow -2,37.

KONKLUSJON

Produktet anses ikke å være miljøfarlig.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

GENERELT

Innleveres til godkjent mottak. Produktet er farlig avfall.

AVFALLSGRUPPER

EAL-kode: 07 07 04: andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

Kjemikaliet er klassifisert som farlig gods: Ja Nei Ikke vurdert

ANNEN INFORMASJON

Ikke klassifisert som farlig gods.

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

Helseskadelig

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETSDATABLAD

Sist endret: 12.08.2004

Internt nr:

Erstatter dato:

EXTENDER ELC

EF-etikett

Nei

Ja

Ikke vurdert

SAMMENSETNING

natriumnitritt (1 - 4,99 %), Natriumtolyltriazol (1 - 4,99 %)

R-SETNINGER

Nr.	R-setningstekst
R22	Farlig ved svelging.
R36/38	Irriterer øynene og huden.

S-SETNINGER

S-2 Oppbevares utilgjengelig for barn.

S-26 Får man stoffet i øynene, skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege. S-37 Bruk egnede vernehansker.

LOVER OG FORSKRIFTER

Forskrifter om helsefare-, brannfare-, eksplosjonsfare-, miljøfaremerking med veiledning, inkl. YL-merking, 2002. Norsk stoffliste (SFT, Arbeidstilsynet, DSB, Oljedirektoratet) av 2002. Administrative normer, best.nr. 361 (2003). Arbeidstilsynets brosjyrer om verneutstyr inkl. åndedrettsvern (best.nr.539). Norske og svenske hanskeguider. Forskrift om farlig avfall, nr. 1817 (2003). Transport av farlig gods: ADR, RID, IMDG (2003), IATA (2004).

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HMS

LISTE OVER ALLE RELEVANTE RISIKOSETNINGER

Nr.	R-setningstekst
R8	Brannfarlig ved kontakt med brennbare stoffer.
R25	Giftig ved svelging.
R35	Sterkt etsende.
R50	Meget giftig for vannlevende organismer.

YL-gruppe

-

YL-tall

-

KVALITETSSIKRING AV HMSD

HMS Logiconsult har ikke ansvar for feil og mangler i opplysninger fra produsent/leverandør.

Produsent/leverandør oppgitt i seksjon 1 i HMS databladet er juridisk ansvarlig for databladets innhold. Punkter som ikke er relevant for produktet er markert med "-".

KVALITETSSIKRET ETTER NORSK REGELVERK.

Signatur

HMS-DATABLAD
HELSE- MILJØ- og SIKKERHETSDATABLAD

Sist endret: 12.08.2004

Internt nr:

Erstatter dato:

EXTENDER ELC

HMSD er utarbeidet av

Foretak	HMS Logiconsult A/S
Adresse	Fabrikkveien 27
Postnr./sted	4033 Stavanger
Land	Norge
Internett	http://www.hmslogiconsult.com
Telefon	51 57 80 05
Faks	51 57 80 06